

Milyenek látják magukat a mai 16-18 évesek?

Önarckép pályázat

Dunántúli művészeti gimnáziumok-szakközépiskolák diákjainak munkái a Gönczi Galériában

Három éve, hogy megújult a zalaegerszegi Gönczi Ferenc ÁMK galériája. Tágabb lett a tér, elsőrangú a megvilágítás. A semleges háttér, a puritán fehér falak pedig megfelelően engedik érvényesülni a kiállított festmények és szobrok változatos látványát. A megújulás a programot is érintette: elsősorban a modern magyar művészet alkotói kaptak falai között bemutatkozási lehetőséget. Látható volt többek között Lossonczy Tamás, Frank Frigyes és Németh János egyéni kiállítása, a lendvai Múzeum-Galéria Art Euphoria című (az uniós csatlakozásra készült) anyaga, valamint a Vas megyei alkotók áttekintő tárlata. Ám miután egy közművelődési intézmény keretei között működik a galéria (elfogadott nevén: Gönczi Galéria), a vezető, Nagy Johanna arra gondolt, hogy a művészeti képzésben résztvevő fiatalokat is érdemes volna megszólítani. Így hirdettek pályázatot önarckép témában tavaly ősszel a dunántúli művészeti közép- és szakközépiskolák tanulói számára.

Enteriőr az Önarckép című pályázat munkáiból
(Gönczi Galéria, 2006 január 6-16.)

A felhívásnak komoly visszhangja lett, jó néhány iskola küldte el legjobb diákjainak munkáit a pályázatra. A zsűri tagjai – Aknay János, Vincze Ottó festőművész és Holdas György szobrászművész – decemberben elbírálták a beérkezett műveket, és január 6-án megnyílt az Önarckép című kiállítás.

A kíváncsiság sok mindenre irányulhat e művészelöltek munkáit szemlélve. Az egyik kiemelt szempont a technikai-formai felkészültség. A stúdiomok megfelelő elsajátítása. Egyébként a rajz, a sokszorosított grafika és elektrografika mellett megtalálható volt az ügyesen kezelt akvarell és a különböző vegyes technikák. Mégis, ami leginkább érdekes: kapunk-e valami benyomást a korosztály életérzéséről, önszemléletéről, a stúdiomokon, a mesterség elsajátításán túl?

Nos, ha ezzel a szemmel nézzük az „önportrékat”, nem valami felemelő a látvány. A kép egy kissé komorra sikerült. Depressziós hangulat, magába fordulás, védekező, elutasító gesztusok jellemeznek jó néhány alkotást. Máskor örvénylő ceruzavonásokból áll össze a zaklatott, fájdalmas arckifejezés. Szinte üdítően hatott Korányi Barnabás (Győr) kihívó (kivagy) tartása, mely a dac és lázadás pózában mutatta

meg önmagát. (A póz azért is jó szó, mert ebben az alulnézetű fölény magasodásban felfedezhető némi ironikus rájátszás is.) Mühlbauer Alma (Zirc) – egyébként figyelmet keltő – elektrografikáin az eltorzító bemozdulások, erőszakos montázsolások már-már démonikus hatást keltenek. De ami biztató: a humor és ironia sok-sok műben nem csak megjelenik, hanem meghatározó elem. A két első helyezett munkája mindenképpen ezt tükrözi. Pogány László (Pécs) a sorozatindító fotó ismétlődéseit és variációit használja ki: a jellegzetes arcforma különféle felfogások és technikák révén módosul, szerializálódik, az egyes variánsaiban egészen az emblematikusságig redukálódva. De majd mindegyikbe belejátszik hol valami finom ironia, hol pedig a diákos, karikatúrizáló humor. Merész témaválasztás, szokatlan műforma: ez mondható el Garamvölgyi Éva (Győr) alkotásáról. Valójában ez egy megfestett installáció, mely plasztikai megjelenítésével is felvillanyoz. De a képi ábrázolás sem mindennapi: egy anyaméhben belüli (talán születés előtti?) pillanat tanúi vagyunk. A megkoszorúzott „magzat-lény”, leány, köldökzsinórral, egyik kezében maciját tartja, és vidáman tekint – a belső világba... Van valami meseszerű az egész ábrázolásban, valami idillien játékos. A születő élet kissé mulatságos, szürreális, mégis kedves apoteózis a felfüggesztett, lebegő méhburok-metszet...

Szerintem fontos kezdeményezés született a Gönczi Galéria révén. Egyrészt megmozgatja az intézmények „állóvizét” ez a kihívás, másrészt kapcsolatokat teremt, összehasonlításra nyújt alkalmat. A művészeti képzés igen lényeges fázisaiba enged bepillantást. S nem utolsó sorban a közönség – köztük a hasonló korú fiatalok – szembesülhetnek azzal a vizuális élménnyel, amely csak ebből a körből származhat... A tervek szerint a két évenként sorra kerülő kiállítás – remélhetően hagyományt teremtve – legközelebb országos merítéssel méri fel: milyen „önarcképet” mutatnak magukról az új(abb) korosztályok. Köztük – a jövő művészei.

Enteriőr az Önarckép című pályázat munkáiból. A függesztett mű az első díjas Garamvölgyi Éva (Győr) munkája. (Gönczi Galéria, 2006 január 6-16.)